

Előfizetési ár:

Postán küldve:
 Egész évre 32.—
 Fél „ 16.—
 Negyed „ 8.—
 Egy óra 3.—

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:

Házhoz hordva:
 Egész évre 32.—
 Fél „ 16.—
 Negyed „ 8.—
 Egy óra 3.—

Szerkesztőség:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz., em.

Alapította: Bartha Miklós.

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák F.-utca 35. Telefon 9.

1848. március 15.

Magyarország ujabbkori történetében a hozzáfűződő magasztos eszmék s az ezeknek hatása alatt lobogóvá vált lelkesedés szülte események történelmi jelentőségü nappá tették ezt a napot, amely nap emlékének fénye soha elhomályosulni nem fog, de sőt az, mint örökfényű csillag, az elfutó századok sötétjében is keresztül hatolva, mindig ébren fogja tartani a nemzet szívében a *hittel és a reményt*.

Ez a történelmi jelentőségü nap: *1848. március 15 ike!*

Szent napja ez a magyar nemzetnek, mert e napon született meg a magyar szabadság és ezen a napon esett le a sajtóról a bilincs... Szent napja ez a magyar nemzetnek, mert ezen a napon nyilatkozott meg Pesten is a szabadság szelleme érintésére az erős nemzeti akarat elhatározás: élni és munkálni szabadon az idők végezetéig, a tetterő minden korlátozása nélkül.

1848. március 15! Belőled gyuladt ki az a lángoszlop, a nemzeti lelkesedésnek az az ereje, mely a bekövetkezett *új idők* által hirdetett eszmék és elvek győzelemre juttatása érdekében minden hazafiból egy-egy hőst teremtett. Te voltál az a földet rázó hatalmas erő, mely a középkori feudális rendszeren nyugvó intézményeket alapjaikban annyira meggingáttad vala, hogy többé azokat szilár-

dakká tenni nem lehetett; mert e rázkodtatásra azok a nemzet egészségének fejlődését, előhaladását akadályozó intézmények romokká lettek, amelyeknek az utból való eltávolítását éppen a márciusi napok kezdték vala meg, és te kezdetted meg a nap fényéhez hasonlólag a sötétségnek is az eloszlatását, *világosságot* vive a lelkek mélyébe, melyek hatása alatt tudatára jusson aztán mindenki, hogy *ember és ember között jogok tekintetében különbség nem lehet; hogy mindenki egyenlő a törvény előtt és hogy mindenki, ha meg van hozzá a lehetsége, a legmagasabb polcra is fölemelkedhetik...*

... Oh, de ki tudná vajjon azokat a most 69 év múlva is annyira lélekemelő eseményeket híven leírni, amelyek március 15-ikét örökre emlékeztetessé tették s amely nap fordulópontot képez nemzetünk szellemi, anyagi és politikai életében egyaránt. Üdvözlünk tehát most 69 év után is te szabadságot teremtő nagy napunk: *március 15!*...

... Szent, dicső nap: márc. 15! Löveld fényednek minden erejét a harcmezőre, ahol fiaink, mint Herculések vívják a csatát. S a bátorságnak lelkét add nekik, kik ott küzdenek künn a vérmezőn, hogy ki tudjanak végig tartani. Oh, szent hitünk, hogy ki fognak tartani, mert hősi lelkük parancsolja ezt, melyben egy fensőbb világ van jelen. Világ, a honnan „lúktetések” vesznek az

önfeláldozásra és a hősiességre lökéseket.

... Rut ellenségek történnek reánk, azt célozva, hogy ezt a szép hazát, amelyet Árpád szerzett egykoron, elveszítsék, szétdarabolják azt, mint ragadozók a zsákmányukat. Gonosz szándék ez, mely ellenkezik az Istennek az akaratával. Épen ezért a végső győzelem, oh bizonyára a miénk leend, velünk harcolván az *Igazság s a Jog*, melyek mindig legyőzhetetlenek. Nagy Albert.

Képviselőház.

Bánffy Miklós gróf még mindig nem határozott, hogy a mandátumot, vagy a kormánybiztosságot tartja-e meg. Dacára, hogy a képviselőház összeférhetlenségi bizottsága már rég kimondta, hogy a két állás összeférhetetlen, Bánffy Miklós gróf az utolsó percig, ameddig csak lehet, ragaszkodik mindkét álláshoz. Most azonban már nem sokáig húzhatja a dolgot, mert a képviselőház tegnapi ülésén az elnök bemutatta az összeférhetlenségi bizottság határozatát és erre nyolc napi határidőt adtak Bánffynak a gondolkodásra és döntésre. Így tehát egy hét leforgásával Bánffynak okvetlen választania kell a képviselőház és kormánybiztosság között. Általános a vélemény a Bánffyhoz közelálló körökben, hogy **Bánffy a kormánybiztosságot fogja megtartani.**

A tegnapi képviselőházi ülésen különben e bejelentés után Teleszky és Ghillány miniszterek terjesztettek be törvényjavaslatokat. Majd folytatták a miniszterelnök jelentéséről szóló vitát. Öt órakor félbeszakították a vitát és kisorsolták az összeférhetlenségi zsűrit.

TÁRCA.

A nagy napokból.

Március 15-ike Budapesten.

Az 1848-ban megjelent „Életképek” című ujság, amelyet Jókai és Petőfi szerkesztettek, írja:

A mennydörgés azt mondja: le térdeidre ember, az Isten beszél!

A népszava is megdördült és mondá: föl térdeidről rabszolga, a nép beszél!

Tarisátok tiszteletben e napot, melyen a nép szava először megszólalt. Március 15-ike az, irjátok fel szíveitekbe és el ne elejtsétek.

A magyar nemzet szabadsága e naptól kezdődik. A nemzet történetében ez volt az epochális nap. Ezentul minden nap új dicsőséget fog számotokra hozni; a nép fölbredegett, a nép követelte századok óta megtagadott jogait, a nép kivitta jogait, miknek láncait legközelebb találta.

Március 15-ikén reggel a fővárosi fiatalok, mely a józanabb pártiak nevezett töredék által ajánlott türelmet és várakozást sérelmei gyógyszerétül nem tartotta elegendőnek, adandó reform lakomája fölött tanácskozni egybegyülekezvén, ez alkalommal Jókai Mór következő proclamatust kiáltott ki ügybarátaikhoz:

„Testvéreim! A pillanat, melyet élünk, komolyabb teendőkre szólít fel bennünket; Europa minden népe halad és boldogul, ha-

ladunk és boldogulunk kell nekünk is. Legyen béke, szabadság és egyetértés! Követeljük jogainkat, melyeket eddig fölünk elvontak, s kívánjuk: hogy legyenek azok közősek mindenkivel. Kívánjuk a sajtó szabadságát, censura rögtöni eltörlését; — felelős miniszteriumot Budapesten; — évenkinti országgyűlést Pesten, és azt rögtön! — Törvény előtti egyenlőséget polgári és vallási tekintetben; — kívánjuk, hogy a nemzeti őrsereg rögtön felállíttassék; védje hazáját minden férfi; egyenruha ne legyen; — közös teher viselést; — urbéri viszonyok megszüntetését; — esküdtiséket képviselőlet alapján; magunk választjuk biráinkat, magunk közül; — nemzeti bankot, idegen bankjegyet nem akarunk elfogadni. A katonaság esküdjék meg az alkotmányra; — magyar kato-

Hivatalos jelentések.

A harctereken élénkülni kezd a harci tevékenység. — Tüzérharcok az orosz fronton. — Nő az orosz foglyok száma. — Angol és francia támadások. — Aknavető harcok a Karszton.

A harctereken az idő enyhébb fordul-tával kezd mindenütt a harci tevékenység élénkülni. A tegnapi napon különösen az orosz és francia frontokon próbálkozott az ellenség támadni, de ezuttal is eredménytelenül járt vállalkozása.

Mint Ludendorff ugyanis jelenti: Tiszta látási viszonyok mellett több szakasz az orosz tüzérség tüze alatt állott. A tüzelést erőteljesen viszonyoztuk. A Zloczow—tarnopoli vasutól északra rohamosztagaink körültekintő ügyességgel egy vállalkozást hajtottak végre, amelynek alkalmával három tisztet, 320 főnyi légénységet és 13 gépfegyvert zsákmányoltunk. Brzezanytól és a Narajowka mentén az orosz vonalak ellen indított előretöréseink szintén foglyokat és zsákmányt eredményeztek.

A nyugati harctéren Arrastól délre angol osztagok tüzelőkészítés után Beaurains-

nél széles arcvonalon előretörték. Az Ancre mentén az Avre és az Oise között Soisson-tól nyugatra a Champagneban és a Maas két partján élénk volt a tüzérségi tevékenység. Avrétől északra francia századok előrenyomultak állásaink ellen. Tüzelésünkkel akadályaink elől visszatérésre kényszerítettük őket. Riponttól délre a franciák pergőtűz után újra megtámadták állásainkat. — A 185-ös magaslatot, amelyért forró harcok folytak, szívós védelemmel tulerő ellenében megtartottuk. A délnyugati lejtőn elért szűk területre szorítókozó tényereséget az ellenség véres áldozatokkal fizette meg.

Az olasz fronton ágyu- és aknavető harcok a Karszt fensíkon és a Wippach völgyben éjjel-nappal tartottak. A Cima di Costabellánál egy gyengébb olasz támadást visszaverlünk.

A Torda-Aranyos vármegyei gazdák gyűlése.

A Torda-Aranyos vármegyei gazdasági egyesület dr. Wolff Gyula elnöke alatt most tartotta meg márciusi ülését, amelyen Török Bálint titkár ismertette a földművelésügyi miniszternek a zöltségfélék magvainak termesztése, a rézgálie kiosztása, a tavaszi szántás, vetési munkálatok elvégzése, a Tordai Központi Szeszőzde gyümölcsértékesítő és feldolgozó telep létesítése tárgyában küldött leiratait. Az O. M. G. E. által életre hívott Gazdák Hadsegélyző Bizottságába gróf Bethlen Bálint és Török Bálint tagokat delegáltak és elhatározták, hogy a bizottságot a legmesszebbmenőleg támogatni fogják. A Gazdaszövetség közgyűlésének lefolyásáról és üdvözléséről tett jelentés után alispáni felhívásra megállapították az igás és kézi munkaerők maximális általányárait. A pénzügyigazgatóság felkérésére a tagoktól, körjegyzőktől, gazd. tudósítóktól és főbíráktól bekért adatok alapján a vármegye területéről összeállított földhaszonbérkimutatás teteleit átvizsgálva, azt jóváhagyták. A folyó évi közgyűlést március 24-ére tűzték ki. A számvizsgáló bizottság jelentésének tudomásul vétele után 21 új tagot vettek fel.

HIREK

Március 15.

A kolozsvári március 15-iki ünnepélyeket rendező állandó bizottság a következő meghívót bocsátotta ki: A Kolozsvári Márc. 15-iki Állandó Bizottság nevében van szerencsénk tisztelettel meghívni a királyért, nemzetért, győzelmes békéért, mindennapi kenyérért és szabadságért tartandó március 15-iki könyörgő istentiszteletre az alábbi sorrend szerint: D. e. 10 órakor. A Mátyás király-téri Szent-Mihály-templomban: Csendes szentmise és utána a szőszékről szentbeszéd. Tartja: dr. Hirschler József pröbátus-kanonok, főesperes-plébános. A csendes szentmise alatt a „Marianum“ dalkara énekel. D. e. fél 11 órakor. A Mátyás király-szobor előtt, átmenetileg: Rövid elnöki beszéd, tartja Sándor József a Márc. 15-iki Bizottság elnöke. Utána, hagyományosan a Talpra magyar, szavalja a kir. Tud. Egyetemi Kör nevében Szilágyi Ferenc joghallgató. Bevezetésül és záróadékul Hymnus és Rákóczi-induló: Puskás Béla zenekara által. Innen a zenekar hangjai mellett felvonulás és d. e. 11 órakor a Bel-Farkas-utcai ref. templomban: Ünnepi ima. Tartja dr. Ravasz László. Ima előtt gyülekezeti ének és utána a közönség Hymnus-éneke, orgonakisérettel. Kérjük az erkölcsi testületeket, egyesületeket, intézeteket stb., hogy őseink és

Zavargások Oroszországban.

Kopenhágából jelentik: Mint a pétervári távirati ügynökség jelenti, a rendkívül nagy havazás komoly zavarokat okozott az orosz vasutak gabonaforgalmában. A rendszeres ellátás akadályai túlzott aggodalmat keltettek a népben, amelyből való tekintetben, hogy a kenyérgyártás, erőszakkal igyekezett kenyérhez jutni. Különösen az alsóbb néposztályok asszonyai idéztek elő

zavargásokat egyes városrészekben, a hatóságok erélyes közbelépése azonban megakadályozta, hogy a zavargások komoly jellegűek legyenek. Rendkívüli intézkedéseket tettek különböző városrészekben a kenyérárúsításra, mivel azonban a havazás megújítását csak kénytelen, valószínű, hogy a normális forgalom már néhány nap múlva megkezdődik.

Franciaország ereje kimerült.

Amsterdamból jelentik: A Nieuwe Courant egy cikkében kifejti, hogy Franciaország ereje kimerült. Január 28-ika óta Franciaország három csapást kapott, anélkül, hogy azokat jóvá tudta volna tenni. A hadsereg élére került új ember nem sok életjelt ad magáról. A francia nép hangulatára jellemző Long francia képviselő kijelentése, amelyet legutóbb a kamarában tett, hogy a lakosság a kormány minden intézkedésével kezd szembehelyezkedni.

A Nieuwe Rotterdamsche Courant azt írja egy cikkében, hogy a Havas-ügynökség csak félig közölte a francia szocialistáknak azt a határozati javaslatát, amely szerint részvesznek a honvédelemben, amíg Franciaország létérdeke veszélyeztetve van. Az elhallgatott részben visszautasítják a szocialisták minden foglalás és annexió gondolatát és a nemzeti jogokat biztosító, tartós béke mellett szállanak síkra.

náinkat ne vigyék külföldre, a külföldieket vigyék el tőlünk. A politikai státusfoglyok bocsáttassanak szabadon. Unió Erdély és Magyarhón között! Ezen jogokat követelni tartozik a nemzet, s bizni önerejében, s az igaz ügy istenében! Egyenlőség, szabadság, testvériség!

E proclamáció minden egyes pontjait mennydörgő helyesléssel fogadta a nép s kinyilatkoztatá: hogy azt saját manifestumául fogadja el.

Ekkor Petőfi Sándor lépe fel s honfi dalát szavalá el a nép között.

„A vers utósortait dörögve esküdte utána a nép, s innét ment egyenesen az egyetemi fiatalsággal egyesülni; először az orvosi kar csatlakozott hozzá, azután a mérnöki, legvégül a jogászai; egyedül ezen kar tanára szegült ellene a nemzet akaratának, senkisé hallgatott rá. Vasvári Pál hitta fel közgyü-

lésre a tanuló ifjúságot s az egy akarattal követte a vezéreket; künn az egyetemi piac közepén, már ekkor túlarodt nép tömeg közepett adá elő Vidács P., miképp gátoltatott az egyetemi fiatalság e mozgalmakbani részvételtől, tanáraik mily kicsinyes fenyegetődzésekkel akarták a meggyulladt lángokat eloltogatni. Mondá, hogy megötödöttetéssel fenyegettetének. Általános kacaj és zugás. Ekkor a nép szónokai közül Jókai harmadszor is a nyílt piacon felolvasá a proclamációt, és Petőfi elszavalá fentebbi dalát, melynek végeztével rögtön elhatározatott, hogy a nép a proclamáció első pontját, a sajtószabadságot, saját önhatalmánál fogva teljesítésbe veendi, mit meg is tett; innét tömegestől Landerer és Heckenast nyomdájához menvén, hová a rend és béke fentartása tekintetéből választmányi tagokul Petőfi, Vasvári Vidács és Jókai küldetének be, a nyom-

datulajdonost felszólítandók: hogy kívánja-e az el nem kerülhető kényszerítés be nem vártával a kikiáltott tizenkét pontu programot, s Petőfi felolvasott költeményét cenzura nélkül kinyomatni? A nyomdatulajdonos engedett s kívánt iratok néhány pillanat múlva ezerével kerültek elő a gyorsajtó alól, s példányai egész délig osztattak ki a szakadó eső dacára folyton gyülekező közönségnek. E közben többen kezdtek szónokolni a néphez. Szólt Irányi József, Vasvári, Bulyovszki, Egressi Gábor, Vidács, Jókai s néhányan németül, mi annak manifestuma, hogy az ügyet idegenajku polgáriársaink is felkarolták. A déli harangszó egy órára félbeszakította a mozgalmakat, s ekkor gyülekezethezül a nemzeti museum tere tüzetelt ki. Az eső szüntelen esett. Jó jel! mondá a nép, Párisban, Palermóban és Bécsben is esett, amikor a nép jogait követelte.

elődeink példájára, akik közös imával fordultak az eget Urához, Istenéhez, lehetőleg testületileg, illetve küldöttségileg jelenjenek meg a templomi Istentiszteleteken. A hatóságok, hivatalok képviselői számára előleges bejelentés esetén fentartott helyről gondoskodunk. Előljáróik, vezetőik után ezennel meghívjuk a tanuló ifjúságot is. Intézetek, egyesületek részéről kívánatos, lehetőleg a lobogóval való megjelenés. Este 8 órakor a szakásos összejövetelen a Newyork-szálloda földszinti külön termében dr. Apáthy István egyet. tanár, bizottsági tag tartja a Kossuth Lajos-asztaltársaság ereklje-kelyhével az ünnepi beszédet.

— **Közös konyha.** Az árvaszék udvarán (Király-utca 25. sz.) épülő barak rendeltetési célja tulajdonképpen a közös konyha eszméjével van szoros összefüggésben. Egyelőre a menekültek konyhája címén szerepel, de tulajdonképpen célja az, hogy közös konyhává változva, a közönség s a társadalom minden rétegének érdekét szolgálja. Az egész dolog még csak levegőben levő terv, amennyiben még csak a kezdet stádiumában leledzik, de mihielyt annyira kialakul, hogy a megérés stádiumába jut, szociális és mélyen kiható gazdasági intézmény használat fogja szolgálni a nincsellenség és drágaság által fojtogatott közönség érdekeit. A terv szép és nemes, 70 fillérért bárki megkaphatja a maga adagját, mely hetenként négy-szer tápláló és erős hussal lesz fűszerezve. Étkezni étlap szerint lehet s az ételt mindenkinek el kell vitetni. Végig gondolva mindezeket, az embernek önkénytelenül eszébe jut, nem volna-e helyes e tervet oda-bővíteni, hogy a közös konyha eszméje ne csak ilyen szűk formában legyen bevezetve.

Nem lehetne-e már most a kezdet kezdetén úgy berendezkedni, hogy a rekvirálás mindenre kiterjedjen s a közös konyha tényleg közös legyen, melyre a közönség az általános rekvirálással valósággal rá legyen szorítva? Minő óriási előny volna ez ugy gazdaságilag, mint szociológiailag? Eltekintve attól, hogy demokratikus intézmény volna, egyben a közönség is meg lenne kimélve az élelmiszer beszerzési nehézségeivel járó gondoktól, bajoktól, felesleges erő és idő pazarlástól. S a szétosztás nehézségein nem lehetne-e úgy segíteni, hogy a város kerületenként állítana fel a közös konyhákat, hol reggeltől estig utca és házszám szerint beosztva, minden torlódás és kellemetlenség nélkül jutna a közönség a maga napi adagjához. Ezzel nemcsak az élelmiszer pazarlásnak lehetne elejét venni ott, ahol az gondos előrelátásból, meg anyagi tehetségéből fölhalmozódott, hanem egyetlen csapással segíteni lehetne a már-már elviselhetetlen drágaságon; felszabadítani lehetne a társadalom női rétegét a főzéssel járó elfoglaltság alól s hasznát lehetne venni ott, ahol férfipótló munkaerőként szerepelhetne. — Ajánljuk e tervet az intéző körök s különösen dr. Jeszenszki, az árvaszéki buzgó és szociális gondolkodású ülnöke figyelmébe, ki a közös konyha tervezője, felállítója és intéző vezetője.

— **Egy kis világosságot kérünk.** A Ganz-féle villamos üzemvezetőségét ismételtelen arra kérjük, most már a zenekonzervatorium nevében is, hogy a Király és Minorita-utcák kereszteződésénél sziveskedjék a villamos égőt bekapcsolni, mert ezen a forgalmi ponton és utcakereszteződésnél már a közlekedés szempontjából sem lehet a világítást elvonni. Ehez a ponthoz közel nincs semmiféle villamos égő, minélfogva a közönség érdeke megkívánja itt az utcák világítását. A Ganz cég elég jó üzleti viszonyban van a várossal ahhoz, hogy a közönségnek ezt a csekély kívánságát teljesítse.

— **Királyszobor a városnak.** Említetük, hogy a hősök temetőjében felállítandó emlékműre már pályázat is érkezett Füredi

Richárd szobrászművész értékes kompozíciójában. A mű a Trefort-utca 13. szám alatti katonai parancsnokságnál van egyelőre, továbbbi intézkedésig, mivel a várostól kiküldött jury egyhangulag jónak s a kivitelre érdemesnek találta. Most tehát csak a katonai intézőség hozzájárulása szükséges, hogy városunk egy szép és értékes művel gazdagodjon. Füredi Richárd szobrászművésznek ez az emlékmű nem az első kompozíciója. Az ő műve a tanácsteremben levő értékes királyszobor is, melyet a hősök temetőjében felállítandó emlékmű modelljének benyújtásakor a városnak ajándékozott s melynek ugy a plasztikája, mint stílusos kivitele a művész tehetségéről és hatalmas alkotó erejéről tanuskodik.

— **Az amerikai német nagykövet utazásáról** Berlinből a következőket jelentik: A Frederik VIII. nevű hajó kapitánya, aki Bernstorff amerikai német nagykövetet elhozta Krisztiániába, elmesélte Halifaxban, hogy Norvégiába vezető útján sem kereskedelmi hajóval, sem hadihajóval nem találkozott. A dróttalan táviróösszeköttetés eleinte Newyorkkal, később Londonnal akadálytalanul működött, de a mexikói esetről nem kaptak hírt. Bernstorff minden kérdezősködés elől kitért, de Mihahelles követtel sokáig tanácskozott. Halifaxban a hajót egyes-nesen képtelen szigorral vizsgálták kereszttől. Bernstorff grófnét és Hatzfeld grófnét a legkinosabb szeméremértő átmotozásnak vetették alá. Még a csecsemőket is meztelenre vetkőztették, nehogy az ő ruhájuk alatt csempésszenek be a németek valami iratot. Minden német kabin előtt tizenkét napon át őrszem állott. Eleinte úgy volt, hogy a németeket kényszerítik arra, hogy minden készpénzüket adják le, de később ezt a parancsot visszavonták. Közben a pénz nagyrésze eltűnt. Matuska grófné negyedmillió márkát vesztett el, mások kisebb összegeket. Az angol tengerésztilkák irányilag tisztességesen viselkedtek. A leggonoszabbak a kanadai vámhivatalnokok és azok az asszonyok voltak, akik az asszonyok motozását végezték. Bernstorff megkísérelte, hogy a washingtoni svájci követ intervencióját kikérje, de ettől eltiltották.

— **Tudomásul.** A Kolozsvár városi kir. járásbírósnál a 8133—1917. I. M. számú rendelet értelmében alakított lakbérleti bizottság (Igazságügyi palota földsz. 13. ajtó) a tárgyalásait rendszerint szombat napokon fogja megtartani. A bizottság elnöke Bartók József ít. táblai bíró, a járásbírósnak vezetője. A bizottság hatásköréhez tartozó kérelmeket Pap István járásbíró (Igazságügyi palota földszint 25) veszi jegyzőkönyvre hétfő és csütörtök napokon d. e. 9—12 óra közli időben. A bizottsághoz tartozó ügyek iratait az I. sz. külön irodában (Igazságügyi palota földszint 38. sz. ajtó) kezelik.

— **A hősök özvegyeinek és árváinak.** A magyar királyi honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala tudatja, hogy Basch Árpád, Glatz Oszkár és Darvasy István jeles festőművészeink megfestették Ófelsége arcát és hivatalunk képek művészi reprodukcióit az elesett magyar hősök özvegyei és árvái javára bocsátja forgalomba. A képek eredetijét Ófelsége meleghangu dicséretben részesítette, a képeket approbálta és megengedte, hogy sajátkezű aláírásának faksimiléjével láttassanak el. A megfelelő körleveleket és Tájékoztatót rövidesen szétküldjük, de sajnálattal tapasztaltuk, hogy teljesen magánérdekek szolgálatában álló vállalatok már megkezdték a jóhiszemű, tájékoztatlan nagyközönség és hivatalos világ „megdolgozását“.

Lapunk előfizetési ára:

Egész évre	32 K
Félévre	16 K
Negyedévre	8 K
Egy hóra	3 K

LEGUJABB

Az „Ellenzék“ távirat-telefon- és expressz-tudósításai.

Nagy zavargások Oroszországban.

Budapest, márc. 14.

Stockholmból jelentik, hogy a múlt pénteken Pétervárt nagy zavargások voltak. A pékműhelyeket óriási tömegek vették körül és amikor megtudták, hogy nem adnak kenyeret, nagy zavargásba törtek ki. A tüntetők a városháza és a katonai parancsnokság épülete elé vonultak. Erre Chavaroff tábornok, Pétervár katonai parancsnoka lovasságot és rendőrséget rendelt ellenük, akik megtámadták a tömeget. *Husz halott és száznál löbb sebesült maradt a küzdelem színhelyén.*

Oroszország veszedelembé jutott.

Budapest, márc. 14.

Stockholmból jelentik, hogy pénteken délután a дума összeült és ezen az ülésen Radzianko, a дума elnöke bejelentette, hogy az éhségforradalom Péterváron és a vidéken egyre jobban terjed. *Oroszország — mondotta az elnök — veszedelembé jutott.*

Forradalom Peruban.

Budapest, márc. 14.

Berlini lapok jelentik, hogy Peruban a forradalom kitört. Heves utcai harcok voltak.

Általános ostrom Pétervárt.

Budapest, márc. 14.

Rotterdamból jelentik: Szentpétervárt szombaton az éhező nép általános ostromot indított az élelmiszerüzletek ellen. A rendőrség, a lovasság újra megtámadta a tömeget. *A halottakat és sebesülteket még nem tudták megállapítani, annyi van.*

Nyomdászsztrájk Pétervárt.

Budapest, márc. 14.

Pétervárról jelentik: Szombat éjjel óta az összes nyomdászok sztrájkba léptek.

Szemtanuk az orosz forrongásról.

Budapest, márc. 14.

Stockholmból jelentik: Svédországba Oroszországból érkezett utasok beszélték, hogy a pétervári forradalom borzalmas volt. Szörnyű részleteket beszélnek el a zavargásokról. Oka az élelmiszerhiányon kívül, főképen a háboru miatti elkeseredés. A rendőrség együtt foszlogatott a tömeggel.

Különfutár a cárhoz.

Budapest, márc. 14.

Pétervárról jelentik: A pártvezérek tegnap este titkos gyűlésre gyűltek össze. Különfutárt küldtek a cárhoz a főhadiszállásra. Követelik Galycin miniszterelnök elbocsátását.

A дума és birodalmi tanács elnapolása.

Budapest, márc. 14.

Pétervárról jelentik: A forradalmi zavargások miatt a dumát és birodalmi tanácsot cári ukázzal elnapolták.

Német repülők sikere.

Budapest, márc. 14.

Berlinből jelentik: A tengerészeti vezérkar főnöke jelenti, hogy német repülők 12-én megtámadtak két Konstancia felé haladó orosz rombolót, amelyekre bombákat vetettek. Az egyik romboló elején és hátszó részén találatokat figyeltünk meg. A rombolók visszafordulni kényszerültek.

Az olasz kormány ellen.

Budapest, márc. 14.

Bernből jelentik: A Temps római tudósítója jelenti, hogy az olasz kamarában a semlegesek és Giolitti-párt hívei nagy kampányra készülnek. Az ellenzék újra naprendre akarja tüzetni Turati elutasított békejavaslatát és Oroszország külpolitikáját akarják támadni.

Portugália Angliától el akar szakadni.

Budapest, márc. 14.

Hágából jelentik: A Daily Chronicle szerint félt, hogy Anglia legrégibb szövetségese, Portugália kiválik a szövetségből. Az országban igen erős angolellenes a hangulat, amit Spanyolországból átvinduló német ügynökök szítanak. Az angol bevételi tilalom növelte Portugália elkeseredését.

Elítelt összeesküvők.

Budapest, márc. 14.

Londonból jelentik: Most hozták meg az ítéletet a négy vádlott ellen, akik a vád szerint összeesküvést szöttek Lloyd George miniszterelnök és Henderson munkásügyi miniszter meggyilkolására. Wheeldom asszonyt 10 évi fegyházra, Mason Alfrédet 7, Mason Winniet 5 évi fegyházra ítélték. Wheeldom Harriet felmentették.

Áldozatkész bankárok.

Budapest, márc. 14.

Bernből jelentik: A Matin jelenti Newyorkból, hogy a newyorki nagy bankházak arról értesítették Wilson, hogy az ellenségeskedés megkezdéséért a szövetségeseknek öt milliárd frankot kamat nélkül rendelkezésére fognak bocsátani.

Az oroszok helyzete.

Budapest, márc. 14.

A sajtószállásról jelentik: Az oroszok minden tekintetben kedvezőtlenebb helyzetben vannak nálunknál. Rosszabb mindenekelőtt az élelmezésük, amely legnagyobb részét sózott és fagyasztott tengeri halból áll. Kenyerük bőven van ugyan, de olyan rossz, hogy ami bakánk gyomra nem venné be. Az orosz szőkevények szűkösük okául tényleg majdnem kivétel nélkül a kenyér ehetetlenségét jelölik meg.

Félnék a görögöktől.

Budapest, márc. 14.

Bernből jelentik: Pichery képviselő visszatért Szalonikiból és a Matinban elmondja, hogy Sarrail csapatai készek a macedón fronton megkezdeni az offenzívát. Csak az az aggodalmuk, hogy a görög seregek megtámadhatják balszárnyukat. A blokádnem kielégítő, mert még rengeteg fegyvert rejtegetnek Görögországban. Amíg ezeket a fegyvereket nem szolgáltatják be, a blokádot nem szabad feladni, mert különben a görög bandák hátbatámadhatják Sarrail seregét.

Színház.

Téli Színház.

Csütörtök: Ocskay brigadéros. (Bérlet 126 sz. B. Kezdeté fél 7 órakor.)

Szibill — félhelyárakkal. Rendkívüli délutáni előadás lesz szombaton a színházban. Jacobi és Martos „Szibill“-je fog színterültni félhelyárakkal.

Sorsjáték harmadszor. Harmadik előadása lesz szombaton este Csáky György darabjának, a „Sorsjáték“ nak.

Cigányszerelem. Részben új szereposztással kerül színpadra vasárnap este Lehár egyik legszebb operetteje, a Cigányszerelem.

Az ismeretlen tartomány. (Ne kívánd más feleségét!) Talán soha még olyan lázas érdeklődés nem előzött meg film-eseményt, mint aminő mutatkozik „Az ismeretlen tartomány“ című amerikai szenzáció iránt, mely pénteken a Szinkörben, szombaton az Egyetem-mozgóban s vasárnap az Urániában lesz látható rendes helyárak mellett.

Közgazdaság

Állatvásári jelentés. A héten megtartott felvinci országos állatvásár, a takarmányhiány okozta nagy felhajtás dacára a wagonhiány folytán kevés forgalommal zárult. 150—200 pár prima ökröt könnyen lehetett volna beszerezni, mert a vidék lakói különös gondot fordítanak a magyarfajta szarvasmarha tenyésztésére. A gazdát cserélt ökrökért páronként 6400—7000 koronát fizettek. Növendékállatban forgalom ép úgy, mint a legutóbbi tordai vásáron, nem volt. Ló és sertés kevés, juh nem volt a vásáron.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:
Magyary Mihály

Szerkesztő: Dr. Polcz Radó ügyvéd.

A kolozsvári kir. törvényszéktől.

1246/13—1915. szám.

Hirdetmény.

A kir. törvényszék Duma Tódor és társai felpereseknek a kiskökényesi gör. kath. egyházközség alperes elleni erdők jogi természetének megállapítása, esetleg urbéri elkülönítése iránti urbéri perében az 500—908. I. M. számú utasítás 37. §-a alapján a kiskökényesi volt urbéres mint felperesek részére dr. Mihály György kolozsvári ügyvédet ügygondnoknak kinevezi és az általa a nevezett felperesek nevében már beadott 13301—914. sz. kereset tárgyalására 1917 évi. május hó 5 ik napjának délelőtti 9 óráját a kir. törvényszék 92. számú szobájába a kiküldött bíró elé kintüzi, amely határnapra a feleket képviselőik, az érdekelteket hirdetmény útján azzal idézi meg, hogy a kereseti példányokat a kir. törvényszéknél és a községi előjáróságnál megtekinthetik és az egyes felperesek magukat a perben külön is képviselhetik.

Kolozsvár, 1917. március 12.

A kir. törvényszék.

Aláírás.

108 (1—1)

Szinkör-mozgó.

Előadások hétköznapokon:	Előadások ünnep- és vásárnap
Első előadás 4 órakor	Első előadás 2 6
Második „ fél 6 „	Második „ 4 fél „
Harmadik „ 7 „	Harmadik „ 5 „
Negyedik fél 9 „	Negyedik „ 7 fél „
	Ötödik „ 8 „
	Hatodik „ 10 fél

Műsor:

Csütörtökön

Ítélet napja.

Egyetem-mozgó.

Előadások kezdete:

Vasár- és ünnepnapokon:
2¹/₂, 4, 5¹/₂, 7, 7¹/₂, 10 órakor.

Műsor:

Csütörtökön

Nögyülölők.